

СТЕЖКАМИ БОЖИХ ЗАПОВІДЕЙ

Посібник для вчителя

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.261я71
С79

С79 **Стежками Божих заповідей.** Посібник для вчителя/Упор. Женчук М.Т.,
Клід І.О. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2010. — 160 с.

ISBN 978-966-10-0116-8

У цій книзі подано різні оповідки, біблійні перекази, легенди, казки, вірші, що розкривають зміст десяти Божих заповідей. Запропонований матеріал допоможе формувати у дітей духовність, етичні норми та моральні цінності, розкриє значення Божих заповідей, закладе основи релігійного виховання.

Для вихователів, вчителів початкових класів, вчителів християнської етики та батьків.

ББК 74.261я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

ISBN 978-966-10-0116-8

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2010

Бруно Ферреро

БОЖИЙ ПЛАН

Щоб людина насправді була людиною

Господь творив наш світ з любов'ю, наповнюючи його різними чудами. Тоді ангели співали і танцювали перед Богом, який немовби бавився зі світом. Усі творіння, радісно підстрибуючи, ставали в чергу, щоб привітати Господа. Кожному з них Бог давав певні обов'язки, аби все у світі існувало в мирі та злагоді і щоби всі були щасливі.

— Ти, сонце, маєш завжди бути пунктуальним. Пам'ятай про це кожного ранку. Без тебе не було б життя на землі!

Сонечко у відповідь радісно усміхнулося.

Потім настала черга хмар, вітру, вогню, а згодом й усі інші творіння пройшлися перед Богом. Кожне хотіло дізнатися про свої завдання і зрозуміти їх.

За якийсь час Бог вийшов на прогулянку. Біля стежини, якою Він крокував, ріс колючий кущ. Господь ніжно на нього поглянув і, погладивши зелене листячко, сказав:

— Не журися, ти станеш натхненням для художників та поетів, кожен, хто тебе побачить, буде милуватися твоєю красою.

Так з'явилася троянда.

— А ти веселитимеш усіх своїм співом, — сказав Бог соловейкові.

Дельфінові Бог пояснив, що він буде легко й радісно танцювати у морських безоднях.

Настала черга слона, який ніяк не міг зрозуміти, навіщо Бог дав йому такий довгий ніс.

— Не переживай, — заспокоював слона Господь. — Там, де ти житимеш, буде дуже гаряче. З допомогою довгого носа робитимеш собі освіжаючий душ.

Останньою підійшла людина. Бог лагідно обняв її і прошепотів на вухо:

— Дарую тобі цілий світ. Це не просте завдання, але ти зможеш його виконати, якщо будеш пам'ятати мої слова. Чуєш?

І Бог сказав людині десять слів. Десять слів для того, щоб людина насправді могла бути людиною. Але вона забула ті слова. Через якийсь час Бог повторив ці слова своєму вірному другові — Мойсеєві. І той викарбував їх на кам'яних плитах, а згодом записав у Біблії.

Тих десять слів називаємо Декалогом, або десятьма Божими заповідями.

Я — Господь Бог твій

1. Нехай не буде в тебе інших Богів, окрім Мене.
2. Не взивай намарне імені Господа Бога твого.
3. Пам'ятай день святий святкувати.
4. Шануй батька твого і матір твою.
5. Не вбивай.
6. Не чужолож.
7. Не кради.
8. Не свідчи ложно на ближнього твого.
9. Не пожадай жінки ближнього твого.
10. Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого.

Божі заповіді й наше земне життя

Нема на світі людини, яка не воліла б бути щасливою. Молоді й старі, бідні й багаті, вчені й невчені бажають щастя. Та проблема в тому, що загал людей шукає його в земних речах, які не в силі зробити людину щасливою. Лише Бог може зробити її такою. І з цією метою Він дав нам десять заповідей, які мають стояти на сторожі нашого щасливого життя. З десятих заповідей Господь Бог тільки три застеріг собі, а сім інших призначив для нашого добра.

що тіло забагає, але те, чого душа прагне! Ти пам'ятаєш, як сусідова Настка, зігріта, напилася зимної води з криниці й минулого тижня її поховали! — Це сказавши, забрала мати полуденок і пішла в поле.

Дуже прикро було Грицькові слухати таку нагану від матері. Аж розплакався з жалю. Постановив відтепер нічого такого не робити, що приносило б тільки встид. На шафу навіть не дивився. Ходив по подвір'ю та пильнував газдівство.

Опівдні взяв коновку та пішов під гору до джерела за водою. Переходячи кладочкою через річку, побачив, як неподалік купалися хлопці. Скортіло й йому. Довго не думаючи, поклав коновку під कुшем, а сам розібрався та гулькнув в тепленьку воду.

Викупавшись, хлопці повискакували на берег і почали бавитися в траві, викрикуючи при цьому соромливі слова. За ними вискочив і Грицько. Був дуже розохочений. Недалечко на пасовиську побачив, як паслися коні. Це сусіда Хоми каренький лошак і каренька кобилка. Не раз уже на ній їздив. І тепер скортіло. Отак переїхатися раз навкруги пасовиська, то й ніхто не побачив би. Як був голий, так і розбігся на кілька кроків і в одній хвилині вже сидів верхи.

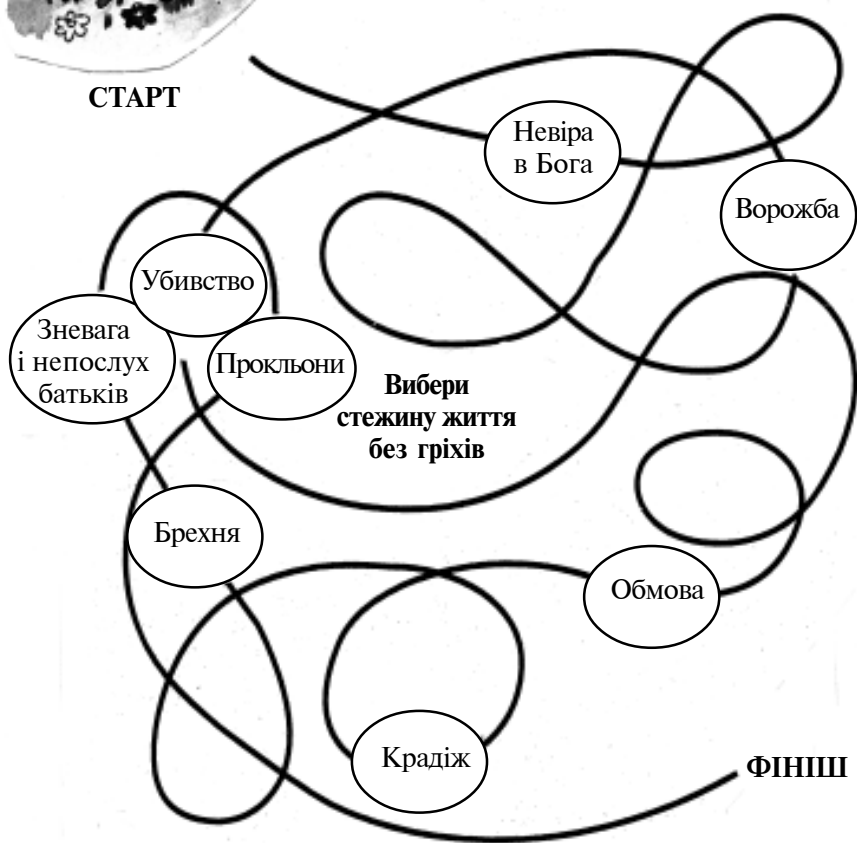
Та сталося щось страшне. Замість сісти на кобилу, він вискочив на лошака, на якому ще ніхто не їздив. Як почув лошак на своєму хребті Грицька, форкнув ніздрями, скрутив карчилом і як зірветься з місця, аж курява дорогою знялася. Грицько приліг до шиї й, як реп'яшок, тримався гриви. Не пам'ятав, що з ним діється. А люди, які це бачили, аж скам'яніли зі страху. Кожної хвилини перестрашений лошак міг кинути хлопчиною до каменя та вбити на місці. Але за селом він скрутив у вільшину. Аж тут позбувся небажаного їздця. Грицько зачепився між гіллям густої вільшини та зсунувся на землю.

Довгенько тут полежав, поки очуняв. Був блідий, як стіна. Все тіло пообдряпуване. Якийсь хлопчина приніс йому вбрання та дав напитися води. Зібрався Грицько й ледве притяг додому. Був обтовчений, як яблуко. Та ввечері матері ні словечком не пожалівся. Знав, що сам провинив. Паленів, згадуючи страшну їзду.

На другий день уже сам встав раненько з ліжка та дещо помагав батькам у роботі. Вийшов на город, а тато затісував якісь патики, застромлював у землю та прив'язував до них помідори. Грицько підніс татові кілька готових патиків і питає: “А нащо цих патиків

СТАРТ

раз, другий — та й п'янюгою зробився. Все вже пропив. І сорому не має”.

Андрійко слухав уважно батькової науки та запам'ятовував собі. Тепер уже добре зрозумів, про що каже шоста заповідь і які гріхи ведуть до проступку. Коли тільки цікавість манила його зробити якесь зло, зараз нагадував собі свій розпорений м'ячик.

БОЖІ ПАТИКИ

— А вставай-но, Грицьку! Дивися, як сонце високо підійшло! Встиду не маєш так довго лежати в ліжку? — так мати будила свого Грицька, лінивого хлопчиська, що не хотів зранку вставати.

Протер Грицько очі, позіхнув і каже: “Ай, мамцю! Ще трішечки! Так хочеться спати!”

— Вставай, вставай! — не давала мати спокою. — Он дивися, тетин Василько вже з церкви прийшов! Ранісінько біжить щодня. Так гарно навчився служити до служби Божої, що всі люди його хвалять. Вставай, вставай! Хоч ліжко застелю! Ще хто ввійде й стидно мені буде, як застане в хаті такий непорядок!

Ще довго був би Грицько кис під периною, та влізливі мухи пхалися йому аж до рота. Мусів рухатися з місця. Зі злості махнув рукою та зловив дві мухи нараз. Прим'яв їх руками, а там по крильцеві та по ніжці почав відривати. Побачила це мати та й знову каже: “Ай, Грицьку, та що це ти робиш? Та встидайся так мучити створіння! Та як це ти своїми руками будеш до хліба братися?”

— А нащо ж ці влізливі мухи так докучають? — злостився Грицько.

— Та їм вже так Господь велів, щоб будили ліньюхів! — засміялася мати й стала порядкувати в хаті.

Опісля поставила Грицькові смачненької зупки та каже:

— Їж, Грицуню, та будеш пильнувати господарство. Я йду в поле, буду до вечора. А ти наносиш трохи води збанятком, щоб була готова до вечері! Маєш тут ще кісточку цукру! Тільки пам'ятай: до шафи щоб не пхався ласувати! Вчора випив всю сметану з гладушика, аж розхорувався. Косарі мусіли пісні пиріжки їсти. Все собі й мені наробиш клопоту. Ти вже старший і вчив десять заповідей! А шоста заповідь учить захищати встид і мати міру. Не роби того,

Розмісти заповіді за порядком і запиши їх

№1 Шануй батька твого і матір твою, щоб тобі було добре і щоб ти довго прожив на землі

№2 Не вбивай

№3 Нехай не буде в тебе інших Богів, окрім мене

№4 Не взивай намарне імені Господа Бога твого

№5 Не пожадай ближнього твого жінки

№6 Не свідчи ложно на ближнього твого

№7 Не кради

№8 Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого

№9 Пам'ятай день святий святкувати

№10 Не чужолож

Зразок

- 3а № ... Заповідь 1 (Назва заповіді)
- 3а № ... Заповідь 2
- 3а № ... Заповідь 3
- 3а № ... Заповідь 4
- 3а № ... Заповідь 5
- 3а № ... Заповідь 6
- 3а № ... Заповідь 7
- 3а № ... Заповідь 8
- 3а № ... Заповідь 9
- 3а № ... Заповідь 10

ЛІТЕРАТУРА

1. Божа наука. Катехізис/ Під редакцією Андрія Шептицького. 1991 р.
2. Боже, все вказує велич Твою. Збірка кінця ХІХ – початку ХХ ст.
3. Божі Заповіді. — Нью-Йорк— Рим, 1991.
4. Божі стежечки. Омелян Квіт. — Львів, 1992 р.
5. Дитяча Біблія. 1996 р.
6. Дорога спасіння. 1992 р.
7. Журнал “Зернятко”.
8. Журнал “Світ дитини”.
9. Катехізис. 1820 р.
10. Народні перекази, записані від старожилів Івано-Франківської, Львівської і Тернопільської областей.
11. Святе Письмо.

ЗМІСТ

Божий план	3
Пам'ятай, дитино!	5
ПОЯСНЕННЯ ПЕРШОЇ ЗАПОВІДІ	10
Богданкова молитва	11
Чуда Святого Антонія	13
Привітання	15
На світанку чи пізньої ночі	15
Прийдіть, діти, до Ісуса	16
Де згода в сімействі	16
Прийде, Ісусе, до серця мого	17
Бог любить нас	18
Не обминай, Христа, дитино	18
Моліться Богу	19
Величайте Бога	19
Юнак, який не вмів молитися	20
Бог у криниці	22
Притча про блудного сина	23
Сила хреста	23
Циганська наука	24
ПОЯСНЕННЯ ДРУГОЇ ЗАПОВІДІ	28
Бог	29
Свято сотворення	29
Тримай язик за зубами	30
Значки на стіні	32
Циган пасічник	33
ПОЯСНЕННЯ ТРЕТЬОЇ ЗАПОВІДІ	36
У порожній церкві	37
Церковні дзвони	38
Ходячий дзвін	39
У церкві правиться	39
Для тих, котрі заблудилися	40
Бідний Гнат	41
Громозвід	43
Змарноване життя	44
ПОЯСНЕННЯ ЧЕТВЕРТОЇ ЗАПОВІДІ	48
Діти й пошана батьків	49
Кара за непослух	50

Хто любить матір — любить Батьківщину	52
Мати	53
Сльоза	55
Так Господь повелів	58
Наші мами	58
Добра дитина	59
Як мати стала зозулею	59
Журба вічної вдови-берези	60
Хвала тобі, матусю	61
ПОЯСНЕННЯ П'ЯТОЇ ЗАПОВІДІ	64
Окаянна рука	65
Голос помсти	67
Три бажання	70
Малі курчі	75
Неслухняний хлопечь	77
ПОЯСНЕННЯ ШОСТОЇ ЗАПОВІДІ	80
Андрійкова цікавість	81
Божі патики	83
Зламана гілка	85
Врятував сонечко	85
Зайчик і білочка	86
Пихата качка	87
Лакомство	87
ПОЯСНЕННЯ СЬОМОЇ ЗАПОВІДІ	90
Моє і твоє	91
Украла	91
Загублений капелюх	95
Літаюча мишка	97
Підкова на дорозі	98
Велика липа	99
Грицева яблунька	99
ПОЯСНЕННЯ ВОСЬМОЇ ЗАПОВІДІ	102
Скарбник	103
Любов між дітьми	104
Золоте дерево	104
Правда перемогла	105
Троє приятелів	106
Медвежий суд	106
Пастух	107
Орачі і муха	107
Сорока і ворона	108
Чому заплакав Петрик?	108
Про Воду, Вітер і Добре Ім'я	109

Житні колоски	109
Заяче сало	110
ПОЯСНЕННЯ ДЕВ'ЯТОЇ ЗАПОВІДІ	112
Звідки взялася бджілка	113
Котова наука	113
Муха	115
Вдячний лев	115
Добра голубка і вдячна бджілка	116
Гусак і журавель	116
Добрий брат	117
Віра без діла мертва	117
Вічна рада	118
Лисичка і качечка	119
Вовк і лев	119
Старець і три молодці	119
Два хлопчики	120
Сирітка	121
Любов до ближнього	122
ПОЯСНЕННЯ ДЕСЯТОЇ БОЖОЇ ЗАПОВІДІ	126
Гарна установа	127
Невидимий гріх	128
Гаманець з грішми	129
Притча про жадібного багатія	130
Застава	130
Лев на облаві	131
Хто щасливий	132
Будь малим задоволений	132
Загадка	133
Малини	133
Коляда	134
Процес	134
Легенда про скупку жінку	135
Бітько і діти	136
Псальма LXII	136
Сам лицеміствує з собою	138
БОЖЕ, ГОСПОДИ ІСУСЕ, НА КОЛІНЦЯХ Я МОЛЮСЯ	139
Чому Бог не завжди відповідає на мої молитви?	140
Молитви	141
Молитва до Пресвятої Богородиці	141
Молитва до Святого Духа	141
Трисвяте	141
Славослов'я	141
Молитва до Пресвятої Тройці	142
Господня молитва	142

Молитва за батьків	142
Молитва за померлих родичів	142
Молитва перед навчанням	142
Молитва перед їдою	142
Молитва після їди	143
Молитва ломить залізо	143
МІЙ АНГЕЛЕ СВЯТИЙ, НЕБЕСНИЙ ДРУЖЕ МІЙ!	145
Чому ангели світяться?	146
Ангели і перший гріх	146
Молитва до Ангела-хоронителя	147
Молитва до Ангела-хоронителя	148
Молитва	148
Молитва до Ангелів	148
Молитва до Ангела-хоронителя	148
Казка про Мар'янку, ангелика і чортика	149
Вибери правильну дорогу в життя	152
Література	155

Навчальне видання

СТЕЖКАМИ БОЖИХ ЗАПОВІДЕЙ

Упорядники
ЖЕНЧУК Марія Тарасівна
КЛІД Ірина Олексіївна

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Любов Левчук*
Художники *Володимир та Лариса Сандюки*
Обкладинка *Світлани Бялас*
Верстка *Тетяни Золоєдової*

Підписано до друку 20.01.2010. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 9,3. Умовн. фарбо-відб. 9,3.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

